Werken met schaalvragen

"Vlees in de kuip"

Wij werken aan het begin van bijeenkomsten graag met de schaalvragen. We noemen de oefening ook wel 'Vlees in de kuip', omdat je in een korte tijd zicht hebt op wat voor vlees je in de kuip hebt. Het is een actieve werkvorm die de groep meteen in beweging zet en waarmee je eindeloos kan variëren. Wat je bij een kennismaking minimaal wilt bereiken, is dat iedereen iets vertelt over zijn of haar motivatie om mee te doen aan het project. Met schaalvragen combineer je dat mooi.

DOEL	Deelnemers kennis laten maken. Zichtbaar maken welke overeenkomsten en verschillen er in de groep zitten op allerlei gebieden. In beweging komen. Er gebeurt meteen iets.
WANNEER	Vooral bij het openen van de sessie. Je kunt schaalvragen ook gebruiken bij de check-in van een projectfresh-up of als werkvorm in een evaluatie.
MET WIE	Groepen die elkaar nog niet kennen, en ook groepen die elkaar wel kennen.
WAT HEB JE NODIG	Voldoende ruimte om te bewegen. Ga eventueel naar de gang of naar buiten als er in de zaal geen ruimte is.

ZO PAK JE HET AAN

1. **Maak ruimte.** Vraag alle deelnemers om te komen staan en zoveel mogelijk ruimte te maken om te bewegen. Zorg dat er geen kopjes of andere losse spullen op de grond liggen.

2. **Bedenk je vragen en vervolgvragen.** Nu kan je verschillende soorten vragen stellen. Denk zelf na over de vragen die je wil stellen en vooral ook over de vervolgvragen. Begin met eenvoudige vragen om kennis te maken; daarna kun je spannendere vragen stellen. Hieronder een eerste aanzet hiervoor.

3. **Zet de groep op een lijn.** Bijvoorbeeld:

   Ga eens staan in alfabetische volgorde van je voornaam. Wijs aan waar de A is en waar de Z is. Als iedereen staat ga je alle namen af. Je kan hierbij meteen onderzoeken wie elkaar al kent.

   Ga eens staan op volgorde van hoe lang je hier werkt. Wijs aan waar kort en waar lang is. Als iedereen staat is het elegant om te beginnen met de mensen die hier het langste werken, die verdienen namelijk respect. Verder kan je natuurlijk nog wat vragen stellen over wat je ziet. Misschien is er een gat in de tijdlijn en zijn er heel veel nieuwe mensen na een bepaald jaar bijgekomen.

4. **Maak groepjes.** Bijvoorbeeld:

   Ga eens bij elkaar staan wie met elkaar samenwerken, of wie bij elkaar in het team zitten. Dit wordt een soort organisatie-opstelling. Als er veel mensen in een groepje staan kan je ook nog vragen of er deelgroepjes binnen deze groep zijn. Verder kan je mensen aan elkaar laten uitleggen hoe de relaties tussen de verschillende groepjes eruitzien.

   Persoonlijker: ga eens bij elkaar staan op oogkleur, of maak groepjes met mensen die hetzelfde instrument spelen of op een andere manier met muziek bezig zijn. Je kunt de ruimte ook als kaart van Nederland (of de wereld) gebruiken: waar ben je geboren? Een vervolgvraag kan zijn: waar heb je gestudeerd, of waar woon je nu?

5. **Stel schaalvragen van 0 tot 10.** Bijvoorbeeld:

   Hoeveel ervaring heb je met … (het onderwerp van de bijeenkomst)? Ga eens staan op een schaal van 0 tot 10. Het is jouw persoonlijke inschatting.

   Hoeveel zin heb je in deze bijeenkomst?

Hoeveel zin heb je in dit project? …

LET OP

Deze laatste vraag is natuurlijk een belangrijke vraag. Je zou ook kunnen vragen:

"Hoe betrokken voel je je al bij dit project, of hoe belangrijk is dit project voor jou?"

Je kan de deelnemers op een schaal van 0 tot 10 zetten, maar je zou ook de projectleider in het midden kunnen zetten en de deelnemers een plek kunnen laten innemen dichtbij of veraf van de projectleider.

6 **Vraag door en blijf neutraal.** Belangrijk bij deze vraag is, dat je je realiseert dat mensen goede redenen kunnen hebben om niet zo gemotiveerd te zijn of om nog niet zo betrokken te zijn. Dus nodig mensen vooral uit om eerlijk te zijn en om toe te lichten wat maakt dat ze staan waar ze staan. Belangrijk is dus dat jij hierbij neutraal blijft en daar geen oordeel over hebt.

TIPS

Enkele 'pro-tips' voor het werken met schaalvragen:

- Als je de schaal aanwijst, sta je als begeleider tegenover de groep. Dus een echte professional wijst de schaal gespiegeld aan. Dan klopt het voor de deelnemers.
- De vervolgvraag is minstens zo waardevol. Bijvoorbeeld: wat is er voor nodig om op te schuiven op de schaal?
- In sommige settings is een fysieke schaalvraag lastig of onhandig. Bijvoorbeeld omdat de ruimte beperkt is, omdat je online werkt of omdat de werkvorm niet passend lijkt te zijn. Je kunt de schaalvragen ook op flipover (of een digitaal whiteboard) uitvoeren door de schalen te tekenen en geeltjes klaar te zetten met de namen van de deelnemers. Die kunnen ze zelf op de goede plek hangen. Vervolgens kun je de schaal op dezelfde manier nabespreken als een fysieke opstelling.

AANTEKENINGEN